

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЄВРАЗІЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРАВНИЧИХ ШКІЛ ТА ПРАВНИКІВ
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)
АКАДЕМІЯ ГУСПОЛ (ЧЕХІЯ)**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

Збірник тез

**Міжнародної науково-практичної конференції
«ДВАДЦЯТЬ ПЕРШІ ОСІННІ ЮРИДИЧНІ
ЧИТАННЯ»**

*присвяченої 30-річчю Хмельницького університету
управління та права імені Леоніда Юзькова*

**6 жовтня 2022 року
м. Хмельницький**

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ ЛЕОНІДА
ЮЗЬКОВА

ЄВРАЗІЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРАВНИЧИХ ШКІЛ
ТА ПРАВНИКІВ

ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)

АКАДЕМІЯ ГУСПОЛ (ЧЕХІЯ)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

Збірник тез

Міжнародної науково-практичної конференції
«ДВАДЦЯТЬ ПЕРШІ ОСІННІ ЮРИДИЧНІ
ЧИТАННЯ»

*присвяченої 30-річчю Хмельницького університету
управління та права імені Леоніда Юзькова*

м. Хмельницький
6 жовтня 2022 року

УДК 341.231.14

А 43

Рекомендовано до друку вченою радою
Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова
(протокол № 5 від 26 вересня 2022 року)

А 43 Актуальні проблеми юридичної науки : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять перші осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 6 жовтня 2022 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. 403 с.

ISBN 978-617-7572-56-4

У збірнику представлені тези доповідей, які були подані на Міжнародну науково-практичну конференцію «Двадцять перші осінні юридичні читання», що відбулась у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова 6 жовтня 2022 року. Розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти і наукових установ, здобувачів вищої освіти, практичних працівників і широкий читацький загал. Організаційний комітет Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять перші осінні юридичні читання» не завжди поділяє думку учасників конференції. Основний матеріал доповідей подано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи закладів вищої освіти і наукових установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

УДК 341.231.14

© Колектив авторів, 2022 ©
Хмельницький університет управління та
права імені Леоніда Юзькова, 2022

ISBN 978-617-7572-56-4

втручання у його діяльність з боку державних органів, органів місцевого самоврядування, посадових осіб тощо; наявністю дієвої системи гарантій.

На кінець, зазначимо, що кожна окрема засада полегшує практичне застосування інших. Але, слід пам'ятати, що засади формують систему і порушення однієї з них може призвести до порушення інших. Тому якість організації та діяльності Генерального прокурора досягається послідовним застосуванням усієї системи принципів, які ще б потрібно було закріпити на законодавчому рівні.

Використані джерела:

1. Рибалка Н. Управління органами прокуратури України: адміністративно-правове регулювання. Х. 2012. 320 с.
2. Литвак О. Функції прокуратури України. Х. 1998. 392 с.
3. Чижков С. Социальный контекст проблемы транспарентности правосудия. М. 2005. 241 с.
4. Анишина. В. Принцип гласности, открытости и транспарентности судебной власти: проблемы теории и практики реализации. *Мировой судья*. № 11. С. 17–26.

Пчеліна Оксана Василівна,
докторка юридичних наук, професорка,
доцентка кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства
Харківського національного університету внутрішніх справ,

Пчелін Віталій Борисович,
доктор юридичних наук, професор,
доцент кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування
Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ АРЕШТУ МАЙНА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З урахуванням трагічних реалій, а саме веденням активних бойових дій на території України, зростає кількість воєнних кримінальних правопорушень та інших злочинів, пов'язаних з агресією російської федерації. Під час досудового розслідування останніх правоохоронні органи вирішують низку завдань, спрямованих не тільки на виявлення завданих кримінальним правопорушенням збитків і отриманих злочинним шляхом коштів, а й у забезпеченні відшкодування заподіяної кримінальним правопорушенням шкоди та припиненні протиправної діяльності. У зв'язку з цим актуальним є питання про особливості накладення арешту на майно в кримінальному провадженні в умовах воєнного стану.

Основні засади та порядок накладення арешту на майно в кримінальному провадженні визначені в Кримінально процесуальному кодексі України (далі – КПК України). Проаналізувавши ст. ст. 170–175 КПК України [1], можна дійти висновку, що умовно діяльність з арешту майна в кримінальному провадженні можна поділити на окремі етапи: прийняття рішення про наявність підстав для застосування вказаного заходу забезпечення кримінального провадження; у невідкладних і виключних випадках накладення арешту на майно або кошти, зокрема на рахунках фізичних або юридичних осіб у фінансових установах, за рішенням Директора Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ) (або його заступника), погодженим прокурором (вказаний

етап є додатковим, а не основним, і може здійснюватися детективами НАБУ); звернення з клопотанням про арешт майна до слідчого судді, суду; розгляд клопотання та вирішення питання про арешт майна; виконання ухвали про арешт майна.

При цьому особливості накладення арешту на майно в кримінальному провадженні на кожному з наведених етапів залежать від багатьох факторів, зокрема різновиду майна, на яке накладається арешт; обсягу вихідної інформації про майно, яке підлягає арешту; необхідності відшукування майна для накладення на нього арешту; потреби та організації взаємодії між органом досудового розслідування з іншими суб'єктами, уповноваженими здійснювати пошук і арешт майна в кримінальному провадженні, в тому числі на міжнародному рівні; тощо.

Так, однією з особливостей накладення арешту на майно в кримінальному провадженні в умовах воєнного стану є те, що в Україні Task Force з розшуку, арешту та конфіскації активів причетних до воєнних злочинів росії, запущено Портал повідомлень викривачів про активи осіб, причетних до агресії росії проти України за посиланням <https://reportsassets.nazk.gov.ua>. Як зазначає з цього приводу Генеральний прокурор І. Венедіктова, через новий ресурс кожен може швидко та зручно поділитися з Task Force відомою інформацією про статки російських чи білоруських посадовців, лідерів думок та всіх, хто організаційно, фінансово та інформаційно підтримує війну в Україні [2].

Крім того, в умовах воєнного стану особливого значення набуває своєчасне налагодження взаємодії між суб'єктами, уповноваженими як здійснювати кримінальне провадження, так і виявляти, розшукувати та накладати арешт на майно. Як приклад, у кримінальних провадженнях щодо воєнних кримінальних правопорушень розшук, арешт і конфіскація активів, причетних до воєнних злочинів росії, здійснює Task Force. Його учасниками є Офіс Генерального прокурора, Національне агентство з питань запобігання корупції, Міністерство закордонних справ, Служба безпеки України, Національне антикорупційне бюро України, Національна поліція та Держфінмоніторинг. Більше того, Task Force взаємодіє з іншими країнами, зокрема із США та Європейським Союзом, щодо обміну даними про активи осіб, причетних до воєнних злочинів, а також щодо імплементації санкцій та протидії фізичним і юридичним особам, які порушують ці санкції [3].

Велику роль у пошуку майна з метою забезпечення його арешту відіграє належно організована взаємодія органів досудового розслідування з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі – АРМА). Зокрема, органи досудового розслідування та органи прокуратури можуть звертатися із запитом до АРМА для отримання транскордонного обміну інформацією за зверненнями стосовно виявлення та розшуку активів в межах кримінальних проваджень до іноземних держав. Це зумовлено тим, що АРМА авторизоване або є партнером універсальних міжнародних утворень та механізмів співробітництва: CARIN (Камденська міжвідомча мережа з повернення активів); Interpol (Міжнародна організація кримінальної поліції); StAR (Ініціатива з повернення вкрадених активів); Europol (Європейський поліцейський офіс); Міжвідомча мережа з повернення активів Західно-Африканського регіону (ARIN-WA); Міжвідомча мережа з повернення активів Західної та Центральної Азії (ARIN-WCA); Платформа офісів з повернення активів держав-членів ЄС; Міжвідомча мережа з повернення активів Азійсько-Тихоокеанського регіону (ARIN-AP); Міжвідомча мережа з повернення активів Південно-Африканського регіону (ARINSA); Міжвідомча мережа з повернення активів Східно-Африканського регіону (ARIN-EA); Міжвідомча мережа з повернення активів Карибського регіону (ARIN-CARIB) [4].

Отже, особливості накладення арешту на майно в кримінальному провадженні в умовах воєнного стану залежать від багатьох факторів, основними з яких є організації міжвідомчої та міжнародної взаємодії під час пошуку й арешту майна в кримінальному провадженні, в тому числі на міжнародному рівні, активне використання інформації з

порталу повідомлень про активи осіб, причетних до агресії російської федерації проти України.

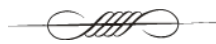
Використані джерела:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88.

2. Баконіна О. В Україні запустили портал повідомлень про активи осіб, причетних до агресії рф. *ЮРЛИГА*. URL: https://jurliga.ligazakon.net/ru/news/210306_v-ukran-zapustili-portal-povdomlen-pro-aktiv-osb-prichetnikh-do-agres-rf.

3. Кожен може долучитися до арешту та конфіскації майна агресора – в Україні запустили портал повідомлень про активи осіб, причетних до агресії рф проти України. *Офіс Генерального прокурора*. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/posts/kozen-moze-dolucitisyado-arestu-ta-konfiskaciyi-maina-agresora-v-ukrayini-zapustili-portal-povdomlen-pro-aktiv-osib-pricetnix-do-agresiyi-rf-proti-ukrayini>.

4. Міжнародна взаємодія та транскордонний обмін інформацією. *АРМА. Агентство з розшуку та менеджменту активів*. URL: https://arma.gov.ua/international_cooperation.

Слободяник Анастасія Сергіївна,

здобувачка вищої освіти на бакалаврському рівні юридичного факультету Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТИТУТУ RACTUM DE QUOTA LITIS В УКРАЇНІ

В межах відносин адвокатів з клієнтами завжди актуальним є питання винагороди адвоката. Відповідно до ч. 2 ст. 30 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [1] і ст. 28 Правил адвокатської етики [2] чітко виокремлено два види адвокатського гонорару, а саме погодинна оплата та фіксований розмір. Попри законодавче закріплення обидва різновиди винагороди мають свої недоліки.

Вибір погодинної ставки може викликати у клієнта підозри щодо штучного затягування адвокатом процесу, а фіксована оплата інколи може викликати байдуже ставлення адвоката до інтересів клієнта, оскільки при будь-якому результаті винагорода все одно буде сплачена. Цікаво, що законодавець у Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правилах адвокатської етики після переліку видів гонорару зазначив слово «тощо» [1, 2], і таким чином надав можливість сторонам обирати інші види оплати праці адвоката. Зокрема, мова йде про так званий гонорар успіху (з лат. – ractum de quota litis).

Авторитетний юридичний словник у сфері права Сполучених Штатів Америки Black's Law Dictionary [5] дає наступне визначення. Гонорар успіху – це гонорар, який отримує адвокат лише за умови настання такого результату судового процесу, який би задовольняв інтереси клієнта. Тобто мова йде про подію у майбутньому, яка може і не відбуватися. Якщо дії адвоката не призведуть до успіху судового процесу, то спеціаліст не отримає такий вид винагороди (no win, no fee).

Розглянемо переваги такої практики. Преференції вибору цієї форми винагороди для клієнта безсумнівні, адже це дозволить не вкладати всі гроші одразу, а поділити власні ризики зі своїм представником. Адвокат, надаючи правову допомогу за таких умов, також буде надзвичайно зацікавлений в успішному завершенні судового процесу, оскільки він отримає певний (заздалегідь визначений в договорі) відсоток від відшкодування. Великою

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

Збірник тез

**Міжнародної науково-практичної конференції
«ДВАДЦЯТЬ ПЕРШІ ОСІННІ ЮРИДИЧНІ ЧИТАННЯ»**

*присвяченої 30-річчю Хмельницького університету
управління та права імені Леоніда Юзькова*

Відповідальний редактор – Шевчук І. В.

Підписано до друку 30.09.2022 р. Формат 60×84 1/16.

Наклад 100 прим. Зам. № 72.

Видано у Хмельницькому університеті управління та права імені
Леоніда Юзькова.

29013, м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, буд. 8

Тел.: (382) 71-75-91, (382) 71-80-80

Ел. адреса: наука@univer.km.ua

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України про внесення
суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 6982 від 19.11.19 р